

Regeringens proposition

2005/06:201

Morgondagens nyheter
– nya villkor för driftsstödet till dagstidningar

Prop.
2005/06:201

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 27 april 2006

Göran Persson

Leif Pagrotsky
(Utbildnings- och kulturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar av reglerna för driftsstöd till dagstidningar. I propositionen föreslås att kravet på andelen eget redaktionellt innehåll som en dagstidning minst måste innehålla för att uppbära presstöd höjs från 51 till 60 procent. Det föreslås också att bidragsnivåerna för låg- och medelfrekventa tidningar samt högfrekventa dagstidningar som inte är storstadstidningar höjs med 10 procent. Det maximala stödbeloppet till storstadstidningar minskas etappvis under tre år. För att stimulera lågfrekventa tidningar att öka sin upplaga föreslås att fler bidragsnivåer baserade på antalet abonnenter införs i presstödsförordningen. Driftsstödsberättigade dagstidningar som ges ut en dag i veckan skall också stimuleras att öka sin utgivningsfrekvens. Samtidigt sänks kraven på lägsta upplaga för att bli driftsstödsberättigad från 2 000 till 1 500 abonnerade exemplar. Ändringarna föreslås börja gälla den 1 januari 2007.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Ärendet och dess beredning.....	4
3	Bakgrund	4
3.1	Statligt engagemang på pressområdet.....	4
3.2	Allmänt om presstöd	6
3.3	Dagspressens ekonomi.....	7
4	Utgångspunkter.....	8
5	Överväganden och förslag.....	10
5.1	Driftsstöd till samverkande och sammanslagna tidningsföretag	10
5.2	Förändring av driftsstödets nivåer	12
5.3	Sänkt gräns för abonnerad upplaga.....	14
5.4	Höjt driftsstöd vid större upplaga och ökad utgivning.....	15
5.5	Höjd täckningsgrad för lågfrekventa dagstidningar.....	18
5.6	Avveckling och upphörande av driftsstöd i vissa fall.....	19
5.7	Utökade möjligheter för marknadsföringskampanjer	21
5.8	Driftsstöd i särskilt fall.....	22
5.9	Begränsat driftsstöd	23
5.10	Ikraftträdande	24
6	Kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar.....	24
6.1	Ekonomiska konsekvenser.....	24
6.2	Jämställdhetspolitiska konsekvenser	25
6.3	Övriga konsekvenser.....	25
Bilaga 1	Utdrag ur sammanfattning av betänkandet <i>Mångfald och räckvidd</i> (SOU 2006:8) i för denna proposition relevanta delar	26
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	35
Bilaga 3	Driftsstöd per tidning.....	36
Bilaga 4	Ord och uttryck på presstödsområdet.....	38
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 27 april 2006.....	40

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om

1. driftsstöd till samverkande och sammanslagna tidningsföretag (avsnitt 5.1),
2. förändring av driftsstödets nivåer (5.2),
3. sänkt gräns för abonnerad upplaga (5.3),
4. höjt driftsstöd vid större upplaga och ökad utgivning (5.4),
5. höjd täckningsgrad för lågfrekventa dagstidningar (5.5),
6. avveckling och upphörande av driftsstöd i vissa fall (5.6),
7. utökade möjligheter för marknadsföringskampanjer (5.7),
8. driftsstöd i särskilt fall (5.8),
9. begränsat driftsstöd (5.9),
10. ikraftträdande (5.10).

2 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 7 oktober 2004 att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att göra en översyn av det statliga stödet till dagspressen och lämna förslag på hur det framtida statliga engagemanget på dagspressområdet skall vara utformat (dir. 2004:137). Kommittén antog namnet Presskommittén 2004.

Kommittén fick bland annat i uppdrag att kartlägga och analysera utvecklingen på dagspressmarknaden samt att därvid beakta betydelsen av de olika stödformerna på presstödsområdet. I uppdraget ingick också att kartlägga och analysera de samarbeten och sammanslagningar som förekommer på dagstidningsområdet samt belysa presstödet betydelse vid dessa sammanslagningar och att kartlägga och analysera distributionssituationen för dagspressen. Vidare skulle kommittén analysera förutsättningarna för etablering av nya dagstidningar och behovet av presstöd till dagstidningar som riktar sig till invandrare och nationella minoriteter. Kommittén skulle även analysera möjligheterna för elektroniskt distribuerade dagstidningar att få presstöd.

Presskommittén 2004 överlämnade i januari 2006 sitt slutbetänkande *Mångfald och räckvidd* (SOU 2006:8). En sammanfattning av de delar av betänkandet som behandlas i denna proposition finns i *bilaga 1*.

Betänkandet har remitterats. När det gäller de förslag som behandlas i denna proposition (kap. 3 om driftsstöd) har remisstiden varit kortare än för övriga delar av betänkandet. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En remissammanställning finns tillgänglig i Utbildnings- och kulturdepartementet (dnr U2006/510/Me).

Denna proposition innehåller endast överväganden och förslag som rör det statliga driftsstödet till dagstidningar. Regeringen avser att återkomma senare när det gäller kommitténs övriga förslag, bl.a. vad gäller dagstidningar riktade till invandrare och nationella minoriteter.

Propositionen bygger på en överenskommelse mellan den socialdemokratiska regeringen, vänsterpartiet och miljöpartiet.

3 Bakgrund

3.1 Statligt engagemang på pressområdet

Presstödet har funnits sedan början av 1970-talet och består i dag av två delar, driftsstödet – ett direkt stöd till vissa dagstidningars produktion – och distributionsstödet som lämnas för samverkan inom tidningsdistribution förutsatt att minst två tidningar deltar. Därutöver får dagspressen indirekt stöd i form av reducerad mervärdesskatt.

I bilaga 4 finns en lista över ord och uttryck som används på presstödsområdet.

Den första svenska pressutredningen, 1963 års pressutredning, hade som utgångspunkt att en mångfald av dagstidningar är viktig ur ett demokratiskt perspektiv. Utredningen, som tillsattes efter en serie tidningsnedläggningar, uttryckte farhågor om möjligheterna att på längre sikt bibehålla konkurrensen på tidningsmarknaden och en nödvändig mångsidighet i pressens politiska sammansättning. Utredningen noterade att det stora flertalet av de tidningar som brottades med ekonomiska svårigheter var andratidningar, dvs. hade en upplagemässigt större konkurrent på sin utgivningsort. I sitt betänkande *Dagstidningarnas ekonomiska situation* (SOU 1965:22) konstaterade utredningen att dessa tidningar inte kunde klara av sina problem av egen kraft och föreslog att ett statligt tidningsstöd skulle införas. Förslaget genomfördes dock inte vid den tidpunkten.

Ännu en pressutredning lämnade sitt betänkande innan statsmakterna 1971 beslutade att införa ett driftsstöd i form av ett produktionsbidrag till andratidningar (prop. 1971:27, bet. KU 1971:32, rskr. 1971:180). Produktionsbidraget var ett selektivt stöd som gick direkt till andratidningarna för att stödja deras löpande produktion. Bidragen beräknades på grundval av pappersförbrukningen och första året delades drygt 30 miljoner kronor ut.

En tredje pressutredning konstaterade i sitt slutbetänkande *Svensk Press* (SOU 1975:79) bl.a. att koncentrationen på tidningsmarknaden hade fortsatt och att annonsintäkter var avgörande för tidningarnas överlevnad. Utredningens förslag låg till grund för 1976 års presspolitiska beslut, genom vilket flera nya stödformer infördes som skulle främja samverkan mellan tidningar på bl.a. teknik- och annonsområdet. Samtidigt upphörde andratidningsbegreppet som bidragskriterium till förmån för högsta hushållstäckning inom utgivningskommunen (prop. 1975/76:131, bet. KU 1975/76:46, rskr. 1976/77:260).

De påföljande pressutredningarna föreslog olika tekniska förbättringar av stödets utformning men inte några grundläggande förändringar. Presstödsförordningen (1990:524) infördes 1990. Till grund för förordningen ligger propositionen 1989/90:78 om reformerat presstöd (bet. 1989/90:KU31, rskr. 1989/90:302), i vilken regeringen bl.a. definierade dagstidningsbegreppet och slog fast regler om hur stor andel eget redaktionellt material som krävs för att en tidning skall vara berättigad till driftsstöd.

Pressutredningen -94 konstaterade i sitt betänkande *Vårt dagliga blad – stöd till svensk dagspress* (SOU 1995:37) att dagspressens särställning i massmedielandskapet hade blivit mindre markerad under de två föregående decennierna men bedömde att dagspressens centrala betydelse i den demokratiska processen kommer att kvarstå under överskådlig tid. I den efterföljande propositionen *Kulturpolitik* (prop. 1996/97:3) konstaterade regeringen bl.a. att det hade skett en uttjänning av hur dagstidningsbegreppet tillämpas och föreslog en uppstramning av hur detta skall definieras.

De senaste åren har ändringar i presstödsförordningen skett efter förslag i regeringens budgetpropositioner och det har huvudsakligen rört nivåerna på driftsstödet. Den senaste höjningen ägde rum 2001 och var

på 3 procent. Regeringen anförde i sin resultatbedömning att höjningen hade bidragit till att lösa många andratidningars akuta ekonomiska problem samt skapat förutsättningar för en förbättrad ekonomisk situation för dessa tidningar även på sikt (prop. 2001/02:1, utg.omr. 1).

3.2 Allmänt om presstödet

Under 2005 fick 74 tidningar driftsstöd till ett sammanlagt belopp av 417,3 miljoner kronor. Av dessa tidningar var 50 lågfrekventa, dvs. med en eller två utgivningsdagar per vecka, och 24 hög- eller medelfrekventa, vilket innebär en utgivning av 3–7 nummer per vecka (se tabell 1 och bilaga 3).

Distributionsstöd lämnades under 2005 till 141 tidningar, varav 105 var hög- och medelfrekventa och 36 lågfrekventa. Utöver ordinarie distributionsstöd infördes 2002 ett särskilt distributionsstöd för utdelning av dagstidningar på lördagar. Sedan 2005 uppgår stödet till högst 10 miljoner kronor per år. I budgetpropositionen för 2006 förlängdes stödet till utgången av 2006.

Tabell 1: Utgifter för presstödet 2000–2005 (miljoner kronor)

År	Driftsstöd	Distributionsstöd	Särskilt distributionsstöd	Utvecklingsstöd	Totalt
2000	363,9	74,9			438,8
2001	420,9	76,1			497,0
2002	410,7	75,5			486,2
2003	412,6	73,8	10,9	13,4	510,7
2004	420,6	74,9	10,5	11,9	517,9
2005	417,3	73,9	9,6	4,4	505,2

Källa: Presstödsnämndens årsredovisning för 2005.

Presstödsnämnden är en statlig myndighet vars uppgift är att fördela det statliga stödet till dagstidningarna. Nämnden skall också följa den ekonomiska utvecklingen inom dagspressområdet, förändringar i tidningsägandet samt övriga väsentliga förändringar inom pressen som kan påverka verksamheten.

I Presstödsnämnden sitter tio ledamöter. Varje riksdagsparti nominerar en ledamot och därutöver utser regeringen ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande. Ordföranden skall vara eller ha varit ordinarie domare. Alla ledamöter har varsin personlig suppleant. Mandattiden i Presstödsnämnden är tre år. Nämnden har sex ordinarie möten per år.

Till Presstödsnämnden hör ett kansli med fyra anställda. Kansliet sköter också sekretariatsfunktionen för Taltidningsnämnden.

Trender i dagspressbranschen

I en internationell jämförelse har den svenska dagspressen en mycket stark ställning såväl vad gäller utbud av tidningstitlar som antal läsare. Inget annat land har, i förhållande till sin befolkning, så många orter med två konkurrerande allmänt inriktade nyhetstidningar. En genomsnittlig dag läser 81 procent av den svenska befolkningen en dagstidning, en andel som varit tämligen konstant de senaste 25 åren. Under samma period har den genomsnittliga tid som befolkningen ägnar åt medier ökat med cirka 30 minuter (Mediebarometern, Nordicom-Sverige).

I början av 1970-talet, då grunden för det statliga presstödet lades, präglades svensk dagspress av svaga ekonomiska resultat. Nettomarginalen, som är ett ofta använt resultatmått i dagstidningsbranschen, låg på cirka 3 procent. Under 1980-talet förbättrades dagstidningarnas ekonomi. Trots ett dåligt konjunkturläge i början av 1990-talet var 1992 ett toppår vad gäller dagstidningarnas lönsamhet.

Under fortsättningen av 1990-talet varierade tidningarnas resultat kraftigt till följd av en växlande annonskonjunktur. Mot slutet av decenniet var dock lönsamheten mycket god och år 2000 låg branschens nettomarginal på rekordnivån 13,2 procent.

Under 2001 vände konjunkturen nedåt. Tidningsföretagen hade problem med att anpassa verksamheten till minskade intäkter vilket ledde till att nettomarginalen 2001 föll till 4,3 procent. Den negativa trenden fortsatte under 2002 med ännu en minskning av lönsamheten till 2,3 procent. En höjning av abonnemangspriset kunde inte få någon större effekt eftersom merparten av alla abonnemang tecknas för ett år i taget. En generell höjning av annonsprisnivån var orimlig då detta ansågs kunna leda till ytterligare volymminskning. I stället blev ökat samarbete mellan tidningsföretagen ett sätt att försöka komma till rätta med problemen. Under de senaste åren har ekonomin återhämtat sig tack vare effektiviseringar i verksamheten och förbättrade annonsintäkter (Dagspressens ekonomi, Presstödsnämnden).

Upplagemässigt har tendensen varit vikande under en lång tid. År 1989 uppnådde dagspressen en upplagetopp, 536 exemplar per 1 000 invånare. Därefter har upplagan stadigt gått tillbaka. Under perioden 1989–2004 har den samlade dagspressens upplaga (gäller tidningar som ges ut 4–7 nummer per vecka) fallit med 24 procent till 407 exemplar per 1 000 invånare. Under 2005 minskade, enligt uppgifter från Tidningsstatistik AB, den totala dagspressupplagan med 1,1 procent – och för de flesta större tidningar är trenden tydligt negativ. Av Sveriges 25 största dagstidningar minskade 17 sin upplaga under 2005.

Annonsörernas, liksom allmänhetens, medieval kännetecknas av trögrörlighet. Trots att nya medier ökar sin andel av reklamintäkterna ligger dagspressens annonsvolym på en relativt stabil nivå. Dagspressens andel av reklammarknaden sjunker men håller sig över 50 procent och verkar främst styras av konjunkturläget. Vändningen efter de ekonomiskt svåra åren kom under 2004, och under 2005 ökade dagspressens annonsintäkter med 5,6 procent, enligt Tidningsutgivarna. Annonser svarar i genomsnitt för cirka hälften av dagspressens intäkter. Resultatutveck-

lingen visar att tidningarna har relativt stora möjligheter att själva påverka sin framtida ekonomiska situation. På många konkurrensorter i landsorten har tidningsföretagen genom samarbete funnit ekonomiskt bärkraftiga modeller för fortsatt utgivning av två dagstidningar. Presstödet har i dessa fall ofta haft avgörande betydelse.

Ett nytt och mycket synligt inslag på dagspressmarknaden är de gratistidningar som startade i storstäderna i mitten av 1990-talet. Dessa tidningar har haft framgång bland såväl läsare som annonsörer och är i dag konkurrenter till de traditionella dagstidningarna. De redaktionella resurserna hos gratistidningar är dock begränsade. Fler gratistidningar planeras nu i vissa medelstora städer.

Driftsstödets andel av dagspressens samlade intäkter

För andratidningarna utgör det statliga presstödet ett betydande tillskott till intäkterna. I början av 1970-talet motsvarade presstödet, som då utgjordes av stödformerna produktionsbidrag och samdistributionsrabatt, cirka 3 procent av dagspressens sammanlagda intäkter. I slutet av 1970-talet och början på 1980-talet motsvarade det totala presstödet (produktions-, etablerings-, utvecklings-, och samverkansbidrag samt samdistributionsrabatt) cirka 6 procent av dagspressens intäkter. I början av 1990-talet hade andelen minskat till 3,5 procent. Därefter har presstödet andel av dagspressens intäkter fortsatt att minska till 2,3 procent 2004.

4 Utgångspunkter

Dagstidningarna fyller en mycket viktig funktion i samhället. Den traditionella abonnerade morgontidningen är trots den ökande konkurrensen inom mediemarknaden av avgörande betydelse när det gäller medborgarnas möjligheter att hålla sig informerade om omvärlden och delta i diskussionen kring frågor av betydelse för samhällslivet.

Dagstidningsbranschen står dock inför stora förändringar. Bland annat talar mycket för att tidningsmaterial i allt större omfattning kommer att distribueras elektroniskt. Det traditionella dagstidningsbegreppet, det som vi i dag förknippar med text och bilder på papper i ett särskilt format, kommer därmed att skifta innebörd. Ett tänkbart scenario är att konsumenterna framöver i allt högre grad laddar ned informationspaket som innehåller redaktionellt material i form av text, ljud och film och att de sedan själva väljer hur materialet skall presenteras, t.ex. på papper, e-papper, läsplatta, datorskärm eller bärbar terminal.

Det finns samtidigt förhållanden som talar emot ett genomgripande tekniskifte på kort sikt. Ett är tidningsföretagens intäktskällor. Det har ännu inte utvecklats affärsmodeller som gör att tidningarna i tillfredsställande omfattning kan ta betalt för det redaktionella material som läggs ut på Internet. För närvarande är tidningarnas Internetpublicerade texter och bilder till största delen kostnadsfria för läsarna. Tidningsläsare är dessutom vana vid att läsa papperstidningar som uppfattas som ett bekvämt och behändigt sätt att distribuera och ta del av skriven informa-

tion. Mycket talar därför för att papperstidningen kommer att behålla en stark ställning under många år framöver.

Internet möjliggör för många att publicera sig och informationen kan också i princip nå alla som har tillgång till Internet. Problemet är att uppnå en hög faktisk räckvidd med den information som publiceras. Den stora informationsmängd som i dag produceras och sprids leder till att konkurrensen om lyssnare och läsare är överväldigande.

En alltmer fragmentiserad massmedievärld tydliggör behovet av massmedier som når en stor andel av befolkningen. Merparten av presstödet bör liksom tidigare inriktas mot att stödja dagstidningar med regional eller nationell täckning. Dessa tidningar når många människor och kan därmed bidra till den mångfald inom bl.a. debatt, opinionsbildning, nyhetsförmedling och granskning som är målet med det statliga engagemanget inom dagspressområdet.

Huvudsyftet med presstödet bör vara att stödja livskraftiga tidningar som når en stor grupp abonnenter. Kravet på ett visst antal abonnenter som en förutsättning för presstöd får samtidigt inte innebära att hindren mot att etablera nya tidningar blir alltför svåröverstigligena.

Kostnaderna för att etablera en lågfrekvent dagstidning är betydligt lägre än etableringskostnaderna för tidningar som utkommer oftare. I detta avseende har lågfrekventa tidningar möjlighet att fylla en viktig funktion ur ett demokratiskt perspektiv även om de har en förhållandevis liten upplaga. Genom att det skapas och etableras tidningar som speglar nyheter, åsikter och strömningar i samhället på ett nytt och annorlunda sätt kan dynamiken i tidningsbranschen öka.

En särskild fråga som Presskommittén 2004 fäster stort avseende vid i sitt slutbetänkande är nivåerna för det allmänna driftsstödet. Driftsstödet uppräknades senast 2001. Sedan dess har dagstidningsföretagen fått vidkännas betydande kostnadsökningar utan att kunna öka intäkterna i motsvarande mån. Ett fortsatt urholkat driftsstöd leder sannolikt till växande ekonomiska problem för ett flertal driftsstödsberättigade dagstidningar.

De ekonomiska förutsättningarna skiljer sig åt mellan de olika driftsstödsberättigade tidningskategorierna. Det finns problem både med vikande upplagesiffror och med svag lönsamhet hos många dagstidningar. Både storstadstidningarna och de regionala flerdagars-tidningarna har dock klarat sig förhållandevis väl. Däremot har lågfrekventa dagstidningar i allmänhet ett kärvt ekonomiskt läge. Den senare tidningskategorin har relativt låga annonsintäkter och driftsstödet utgör en högre andel av de totala intäkterna än vad som är fallet för andra tidningskategorier.

En viktig förutsättning för att en dagstidning skall kunna etablera sig och ha förmåga att bedriva en långsiktig tidningsutgivning är fortlöpande marknadsföring gentemot läsare och annonsörer. Regelverket kring presstödet bör inte utgöra ett hinder för att i rimlig omfattning genomföra sådana marknadsföringsåtgärder. Bestämmelserna får emellertid inte vara så utformade att den nuvarande gränsdragningen mot gratistidningar eller annonsblad försvinner.

Det finns en tendens att dagstidningarnas redaktionella bevakning generellt sett är sämre i storstädernas kommuner och förortsområden än i andra befolkningstäta områden. Detta förhållande brukar benämnas

medieskugga. Bilden är dock inte entydig. I viss mån kompenseras de abonnerade dagstidningarnas lägre bevakning av att andra medier fyller den funktion som en traditionell lokaltidning normalt har och det är i realiteten få områden som helt saknar ett lokalt nyhetsmedium. Det är viktigt att fasthålla principen om att regelverket kring presstödet skall ha en generell utformning och att särbestämmelser bör undvikas. Mot denna bakgrund föreslås inga särskilda bestämmelser om stöd till tidningar i förortsområden. Däremot föreslås ändringar som bl.a. gynnar nyetablering av tidningar, vilket kan bidra till att motverka en eventuell medieskugga.

5 Överväganden och förslag

5.1 Driftsstöd till samverkande och sammanslagna tidningsföretag

Regeringens förslag: Den andel eget redaktionellt innehåll som en tidning skall innehålla för att definieras som dagstidning i presstödsförordningen (1990:524) höjs från minst 51 procent till minst 60 procent.

Kommitténs förslag avviker delvis från regeringens förslag. Kommittén föreslår att en dagstidning som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort skall ha ett eget redaktionellt innehåll som utgör minst 60 procent av dess totala redaktionella innehåll för att kunna uppbära driftsstöd. Däremot föreslås inte någon förändring i kravet på andel eget redaktionellt innehåll för övriga driftsstödsberättigade dagstidningar.

Remissinstanserna: *Föreningen Centerpress, Fådagartidningsgruppen, Ce-Samgruppen, Presstödsnämnden och Journalistförbundet* tillstyrker förslaget. *Journalistförbundet* anser dock att 60 procent bör vara en minimigräns som skall gälla alla tidningar med samma ägare, inte bara tidningar med samma utgivningsort. *Stockholms universitet* anser att 60-procentsgränsen är för lågt satt.

Tidningsutgivarna (TU) och *Pres(s)gruppen* avstyrker förslaget att kraven på eget redaktionellt innehåll skall sättas högre i de fall där två dagstidningar på samma ort har samma ägare. *TU* anför att en särbehandling baserad på ägande riskerar att rubba grunderna för presstödsystemet. Det kan dessutom uppstå tolkningsproblem kring vad som anses vara ett ägarintresse och förslaget innebär att det kan uppstå oönskade tröskeeffekter vid ägarförändringar. *Pres(s)gruppen* anser att systemet för driftsstöd bör bygga på automatiskt verkande regler och att alla skall behandlas lika.

Skälen för regeringens förslag: En hårdare konkurrens på mediemarknaden i stort och dagstidningsmarknaden i synnerhet har gett upphov till en ökad grad av samarbeten inom tidningsbranschen. Sedan mitten av 1990-talet har det skett ett flertal samgåenden och uppköp mellan och av tidningar på samma utgivningsort. Vanligtvis är det den större tidningen på en viss utgivningsort – eller denna tidnings ägare –

som förvärvar den mindre, ofta driftsstödsberättigade, konkurrenten på samma ort. Under senare år har den typen av strukturaffärer genomförts i Eskilstuna, Gävle, Umeå, Norrköping, Visby, Örebro, Karlskrona och Sundsvall. Detta har lett till en debatt om mångfalden i innehåll och ägande av dagstidningar. Sammanslagningarna har framför allt varit ekonomiskt och marknadsmissigt motiverade och andratidningens intäkter i form av presstöd en faktor som spelat in vid beslutet om övertagande eller samgående. För andratidningen har ett uppköp ofta varit den enda möjligheten att säkra en långsiktig utgivning.

Kommittén ger en beskrivning av de effekter som dessa strukturaffärer fått för bl.a. den journalistiska mångfalden på de berörda orterna och för de enskilda tidningarnas ekonomi. Den bild som ges är att uppköpen inte i nämnvärd omfattning har minskat den redaktionella mångfalden. Samarbetet har kommit att omfatta områden som försäljning, administration, tryckning och distribution och endast i mindre omfattning journalistiskt innehåll. Här har de krav på självständigt redaktionellt innehåll som presstödsförordningen ställer haft en stor inverkan.

Regeringen menar att det inte går att bortse från den betydelse ägandet har för tidningens självständighet och profil. Samtidigt leder dagens konkurrenssituation på mediemarknaden oundvikligen till att tidningsföretagen överväger möjligheten att genom samarbeten och fusioner pressa ned kostnader och uppnå stordriftsfördelar. Ur ett samhälleligt och demokratiskt perspektiv är det viktigt att bibehålla en mångfald av pressröster och självständigt arbetande redaktioner.

Värdet av att ha flera tidningstitlar på samma utgivningsort minskar i takt med att tidningarna ökar sitt redaktionella samarbete. Eftersom många driftsstödsberättigade tidningar har en svår ekonomisk situation även efter det att de köpts upp av en konkurrent kan emellertid ett redaktionellt samarbete i vissa fall vara en förutsättning för fortsatt utgivning. Det bör därför vara möjligt att ha ett begränsat redaktionellt samarbete mellan samägda tidningar på samma ort utan att möjligheten att uppbära presstöd försvinner.

Enligt dagens regelverk gäller att en dagstidnings egna redaktionella innehåll skall utgöra minst 51 procent av dess totala redaktionella innehåll för att den skall berättiga till driftsstöd. Kommittén anser att kravet framstår som lågt för en dagstidning som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort. Därför vill kommittén höja gränsen till minst 60 procent. Regeringen delar kommitténs uppfattning att kraven på eget redaktionellt innehåll bör höjas. Regeringen anser dock att det är rimligt att de höjda kraven på eget redaktionellt innehåll inte enbart begränsas till samägda tidningar på tvåtidningsorter utan att det skall gälla för samtliga driftsstödsberättigade tidningar.

Kommittén menar vidare att det inte är tillräckligt att tidningen uppfyller kraven på eget redaktionellt innehåll och att den utkommer under eget namn. Tidningen skall också ha en egen ansvarig utgivare och från andra dagstidningar oberoende redaktion med ett eget handlingsutrymme. Kommittén menar att det anses självklart att en tidningstitel skall ha, från konkurrerande tidningstitlar på samma utgivningsort, självständiga redaktionella resurser som är dimensionerade för att kunna uppfylla kravet på eget redaktionellt innehåll. För det fall en dagstidning inte

har sådana resurser bedömer kommittén att det redan utifrån det nuvarande tillämpningsområdet för 1 kap. 7 § presstödsförordningen är uppenbart att den inte kan anses som en självständig publikation. Regeringen delar denna bedömning.

5.2 Förändring av driftsstödets nivåer

Regeringens förslag: Driftsstödet för samtliga tidningskategorier, utom storstadstidningar, räknas upp med 10 procent. För hög- och medelfrekventa tidningar, som inte är storstadstidningar, höjs det maximala bidragsbeloppet per tidning och år till 16 861 000 kronor. Det sammanlagda årliga allmänna driftsstöd som en storstadstidning högst kan berättiga till sänks med 12 miljoner kronor. Sänkningen skall ske etappvis med 4 miljoner kronor per år under tre år.

Kommitténs förslag avviker från regeringens förslag. Kommittén föreslår att driftsstödet för lågfrekventa dagstidningar höjs med 10 procent samt att driftsstödet för hög- och medelfrekventa dagstidningar, som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort och som inte är storstadstidningar, höjs med 4 procent. För övriga hög- och medelfrekventa dagstidningar som inte är storstadstidningar föreslås att driftsstödet höjs med 12 procent.

Det föreslås att det sammanlagda årliga allmänna driftsstöd en storstadstidning högst kan berättiga till sänks med 4,5 miljoner kronor. Sänkningen föreslås ske stegvis med 1,5 miljoner kronor per år.

Remissinstanserna: *Presstödsnämnden, Journalistförbundet, Föreningen Centerpress och Socialdemokratiska pressföreningen* tillstyrker förslaget.

Landsorganisationen i Sverige (LO) och Pres(s)gruppen förordar en höjning av bidragsbeloppen med lägst 12 procent i samtliga kategorier. *LO* kan dock acceptera en lägre nivåhöjning för hög- och medelfrekventa dagstidningar som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort och som inte är storstadstidningar.

Fådagartidningsgruppen och *Ce-Samgruppen* tillstyrker i huvudsak förslaget, men föreslår att stödet till storstadstidningar sänks med 3 miljoner kronor per år. Instanserna vill också framföra att höjningen med 10 procent för lågfrekventa dagstidningar inte motsvarar den kostnadsökning som Posten har åsamkat tidningarna.

Ekonomistyrningsverket anser att det fattas underlag i utredningen som visar hur man har kommit fram till storleken på höjningarna och sänkningen.

Stockholms universitet anser att det är viktigare att skapa nya stödformer för lokala och regionala gratistidningar än att höja driftsstödet.

Mittuniversitetet anser att mer medel borde kunna överföras från storstadstidningarna till lågfrekventa tidningar i förortsområden.

Tidningsutgivarna (TU) och Sveriges Annonsörer avstyrker förslaget om olika nivåer på uppräkningsgraden baserad på ägande. *TU* anför att en sådan särbehandling riskerar att rubba grunderna för presstödssystemet.

Andra invändningar är att det kan uppstå tolkningsproblem kring vad som skall anses vara ett ägarintresse och att förslaget skapar oönskade tröskeeffekter vid ägarförändringar. Förslaget om sänkning av stödet till storstadstidningar tillstyrks.

Skälen för regeringens förslag: Driftsstödet höjdes senast 2001. Höjningen var 3 procent och motiverades med att delar av dagspressen befann sig i en mycket allvarlig ekonomisk situation samt att detta framför allt gällde andratidningarna, vilka i hög grad var beroende av presstödet för sin överlevnad. Regeringen bedömde att utvecklingen kunde innebära att mångfalden inom dagspressen minskade genom att andratidningarna slogs ut (prop. 2000/2001:1 utg.omr. 1).

Konkurrensen på reklam- och publikmarknaden har sedan 2001 hårdnat ytterligare, bland annat till följd av gratistidningarnas expansion. Dessutom har distributionskostnaderna ökat kontinuerligt, vilket bland annat framgår av kommitténs delbetänkande *Lördagsdistribution av dagstidningar* (SOU 2005:13). Ett flertal dagstidningar, framför allt driftsstödsberättigade, uppvisar svaga ekonomiska resultat. Andra dagstidningar har däremot – tack vare en stark annonskonjunktur – uppvisat goda resultat under 2004 och 2005. Den generella tendensen är dock att dagstidningarnas upplagor sjunker. Totalt sett minskade dagstidningarnas upplagor med 1,1 procent under 2005 enligt uppgifter från Tidningsstatistik AB. De vikande upplagesiffrorna är en indikation på att en försämrad annonskonjunktur kan komma att få mycket negativa konsekvenser för enskilda tidningar samt för tidningsbranschen som helhet.

Kommitténs slutsats är att driftsstödet för dagstidningar bör räknas upp. Regeringen har samma uppfattning. Lågfrekventa dagstidningar har enligt kommittén störst behov av bidragshöjningar. Även hög- och medelfrekventa dagstidningar som inte är storstadstidningar bedöms ha ett stort behov av höjt stöd.

Uppräkningen av stödbeloppens nivå bör enligt regeringens mening göras med beaktande av de ökade kostnader som drabbat tidningsföretagen sedan den senaste uppräkningsgjordes 2001. Konsumentprisindex har under denna period stigit med cirka 5 procent, men dagstidningarna har märkt av ytterligare kostnadsökningar. Bland annat har lönenivån för redaktionspersonal, enligt statistik från Tidningsutgivarna och Journalistförbundet, stigit med över 15 procent sedan 2001.

En annan faktor att ta hänsyn till är förändringar i marknadsförutsättningarna för driftsstödsberättigade respektive icke driftsstödsberättigade dagstidningar. Under perioden 2001–2005 har andratidningar på landsorten generellt haft en svagare utveckling i annonsintäkter jämfört med förstatidningarna. De driftsstödsberättigade dagstidningarna har, med några få undantag, små eller negativa nettomarginaler medan förstatidningarna i de flesta fall uppvisar god lönsamhet. Däremot uppvisar de driftsstödsberättigade storstadstidningarna en starkare utveckling både upplage- och intäktsmässigt än konkurrenterna på samma ort.

Regelverket kring presstödet skall så långt det är möjligt ha en generell utformning och särbestämmelser bör undvikas. Det finns dessutom en uppenbar risk att det kan uppstå tolknings- och gränsdragningsproblem när det gäller begreppet ägarintresse om förslaget genomförs. Därför menar regeringen, i likhet med bl.a. *TU* och *Sveriges Annonsörer*, att det

inte bör införas några särskilda bidragsnivåer som baseras på tidningarnas ägarbild.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att driftsstödet för samtliga tidningskategorier, utom storstadstidningar, räknas upp med 10 procent. För hög- och medelfrekventa tidningar, som inte är storstadstidningar, höjs det maximala bidragsbeloppet per tidning och år till 16 861 000 kronor.

År 2006 är två högfrekventa storstadstidningar berättigade till stöd enligt 2 kap. 2 § presstödsförordningen, Svenska Dagbladet och Skånska Dagbladet. Båda tidningarna har de senaste åren uppburit maximalt driftsstöd dvs. drygt 65 miljoner kronor per år (Svenska Dagbladet sedan 2001 och Skånska Dagbladet sedan 2002). Med tanke på de särskilda förutsättningar och den konkurrenssituation som råder för driftsstödsberättigade storstadstidningar är det motiverat att dessa kan få ett väsentligt högre stöd än övriga högfrekventa tidningar. Regeringen menar dock i likhet med kommittén att det finns skäl att reducera stödbeloppen i syfte att omfördela resurser inom presstödssystemet. Både Svenska Dagbladet och Skånska Dagbladet är i dagsläget beroende av driftsstödet för att undvika förlust och därmed på sikt trygga fortsatt utgivning. Men tidningarna har de senaste åren redovisat förbättrade resultat samtidigt som den större konkurrenttidningen i Stockholm respektive Malmö redovisat förluster eller svaga resultat. Stödet till storstadstidningar är mycket viktigt för att upprätthålla mångfalden inom dagspressområdet. Konkurrensförhållandet mellan första- och andratidningar i storstäderna har emellertid förändrats under senare år. Bland annat har nya medieaktörer i storstäderna gjort att förstatidningarnas dominans minskat. Regeringen bedömer mot denna bakgrund att det finns utrymme för en större sänkning av maximibeloppet för driftsstöd till storstadstidningar än kommittén föreslår. Stödet bör reduceras stegvis med 4 miljoner kronor per tidning och år under tre år vilket leder till en total minskning av maximibeloppet med 12 miljoner kronor per tidning.

5.3 Sänkt gräns för abonnerad upplaga

Regeringens förslag: Gränsen för den abonnerade upplaga en dagstidning skall uppnå för att berättiga till driftsstöd sänks från 2 000 till 1 500 exemplar.

Kommitténs bedömning och förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Mittuniversitetet, Presstödsnämnden, Landsorganisationen i Sverige, Journalistförbundet, Tidningsutgivarna, Fådagartidningsgruppen, Ce-Samgruppen, Föreningen Centerpress, Pres(s)gruppen och Folkbildningsrådet* tillstyrker förslaget.

Socialdemokratiska pressföreningen tillstyrker i huvudsak förslaget, men anser att det bör kompletteras med ett nystartsstöd som betalas ut vid en upplaga på 750 exemplar som skall ha uppnåtts efter sex månader.

Skälen för regeringens förslag: Sedan presstödet infördes i början av 1970-talet har gränsen för storleken på den abonnerade upplaga en dags-

tidning måste uppnå för att berättiga till driftsstöd legat på 2 000 exemplar.

Regeringen menar i likhet med kommittén att det nu finns skäl att sänka upplagegränsen eftersom den bl.a. utgör en förhållandevis hög tröskel för nyetableringar av tidningar. En sänkt upplagegräns bedöms få störst betydelse för möjligheterna att etablera dagstidningar som riktar sig till invandrare och nationella minoriteter men också för möjligheterna att etablera elektroniskt distribuerade dagstidningar. Flertalet remissinstanser har tillstyrkt kommitténs förslag.

Regeringen föreslår därför att gränsen för den abonnerade upplaga som en dagstidning måste uppnå för att berättiga till driftsstöd sänks till 1 500 exemplar.

5.4 Höjt driftsstöd vid större upplaga och ökad utgivning

Regeringens förslag: Driftsstödet till *lågfrekventa dagstidningar* (en- och tvådagartidningar) skall utbetalas enligt samma principer oavsett om de är riksspridda eller inte. Driftsstödet för dem skall höjas dels vid utökad utgivningsfrekvens, dels i takt med att den abonnerade upplagan ökar.

För en endagstidning med en abonnerad upplaga på minst 1 500 exemplar skall det årliga driftsstödet vara 1 679 000 kronor. För en endagstidning med en abonnerad upplaga på minst 2 000 exemplar höjs driftsstödet med en tredjedel av 1 679 000 kronor. Vid var och en av de två nästföljande upplagenivåerna, 3 000 respektive 5 000 exemplar, höjs stödet med 40 procent av 1 679 000 kronor. Vid var och en av de tre nästföljande upplagenivåerna, 7 000, 8 000 respektive 9 000 exemplar, höjs driftsstödet med en tredjedel av 1 679 000 kronor.

För en tvådagartidning med en abonnerad upplaga på minst 1 500 exemplar skall det årliga driftsstödet motsvara 120 procent av 1 679 000 kronor. Vid varje given upplagenivå är stödet för en tvådagartidning 20 procent högre än stödet för en endagstidning.

I de fall där stödnivån för *hög- och medelfrekventa dagstidningar* vid en viss upplaga är lägre än stödnivån för tvådagartidningar med motsvarande upplaga, skall stödnivån för tvådagartidningar gälla även för hög- och medelfrekventa dagstidningar.

Kommitténs bedömning och förslag överensstämmer med regeringens förslag i de delar som avser stöd till lågfrekventa dagstidningar. Kommittén lämnar emellertid inga förslag i de fall där stödnivån för hög- och medelfrekventa dagstidningar vid en viss upplaga är lägre än för lågfrekventa dagstidningar vid samma upplaga.

Remissinstanserna: *Presstödsnämnden, Tidningsutgivarna (TU), Fådagartidningsgruppen, Ce-Samgruppen* och *Föreningen Centerpress* tillstyrker i huvudsak förslagen. *Presstödsnämnden* och *TU* menar dock att det uppstår oönskade effekter när en tidning övergår från låg- till medelfrekvent utgivning (stödet blir lägre).

Fådagartidningsgruppen, Ce-Samgruppen och *Föreningen Centerpress* anser att stödet till tvådagartidningar bör vara 40 eller 50 procent högre än det stöd som lämnas till endagstidningar.

Socialdemokratiska pressföreningen anser att driftsstödet för tidningar som har uppnått 1 500 exemplar i upplaga ska ligga på 2 035 000 kronor, dvs. nuvarande lägstanivå. Därefter bör en uppräknings med 25 procent genomföras vid 2 000, 3 000, 4 000 respektive 5 000 exemplar i upplaga.

Skälen för regeringens förslag

Merparten av presstödet bör liksom tidigare inriktas på att stödja dagstidningar med hög frekvens och stor spridning. Att etablera sådana dagstidningar är emellertid förenat med höga kostnader. Ett viktigt sätt att gynna nyetableringar av hög- och medelfrekventa dagstidningar är därför att stimulera lågfrekventa tidningar till att öka sin periodicitet och upplaga. Regelverket bör främja att tidningar väljer att genomgå en sådan utveckling.

Dagens regler ger inte några egentliga incitament för en endagstidning som inte är riksspridd att öka sin periodicitet till tvådagarsutgivning. Lågfrekventa dagstidningar som inte är riksspridda får samma stödbelopp oavsett om de ges ut en eller två dagar per vecka. Samtidigt torde övergången från endags- till tvådagarsutgivning i allmänhet inte generera reklam- och abonnemangsinträder i den omfattning som krävs för att täcka de ökade kostnaderna.

Ur driftsstödssynpunkt finns det inte heller något incitament för endagstidningar utan riksspridning att öka sin upplaga. En endagstidning utan riksspridning får enligt gällande regelverk samma driftsstöd oavsett upplagans storlek. Driftsstödssystemet för denna tidningskategori skiljer sig därmed från det system som gäller för hög- och medelfrekventa dagstidningar och riksspridda lågfrekventa dagstidningar, för vilka driftsstödet höjs vid större upplagor.

En granskning av de driftsstödsberättigade lågfrekventa dagstidningarna utan riksspridning visar att det stora flertalet har mindre upplagor och endagsutgivning.

Regeringen anser att det bör införas ett särskilt stöd för tvådagars-tidningar utan riksspridning. En endagstidning utan riksspridning som vill öka sin periodicitet får härigenom bättre ekonomiska möjligheter att övergå till tvådagarsutgivning. Vidare anser regeringen att även lågfrekventa dagstidningar utan riksspridning bör kunna berättiga till ökat driftsstöd vid ökade upplagor på motsvarande sätt som riksspridda lågfrekventa dagstidningar. Sammantaget innebär detta att bidragssystemen för lågfrekventa dagstidningar utan riksspridning och för lågfrekventa dagstidningar med riksspridning utformas efter samma principer.

Enligt nu gällande regelverk berättigar lågfrekventa dagstidningar med en upplaga på 2 000 exemplar till allmänt driftsstöd på 2 035 000 kronor per år oavsett utgivningsfrekvens. I avsnitt 5.2 föreslår regeringen att driftsstödet för samtliga tidningskategorier utom storstadstidningar räknas upp med 10 procent. En lågfrekvent dagstidning med en abonnerad upplaga på 2 000 exemplar berättigar efter uppräknings till allmänt driftsstöd med 2 239 000 kronor per år (avrundat till hela tusental). Detta belopp bör tas som utgångspunkt för ett framtida årligt stöd för endagstidningar. Som framgår av avsnitt 5.3 sänks gränsen för storleken på den abonnerade upplaga en dagstidning måste uppnå för att

berättiga till driftsstöd från 2 000 exemplar till 1 500 exemplar, dvs. en sänkning med 25 procent. Följdriktigt föreslås driftsstödet för en endagstidning med en abonnerad upplaga på minst 1 500 exemplar uppgå till 75 procent av 2 239 000 kronor per år, dvs. 1 679 000 kronor per år (avrundat till hela tusental, se tabell 2).

Stödbeloppet till tvådagartidningar föreslås uppgå till 120 procent av det belopp per år som lämnas till endagstidningar. Stödnivån är anpassad till de ökade kostnader tvådagarsutgivning medför i förhållande till endagsutgivning, t.ex. för tryckning, distribution och redaktionellt arbete. Samtidigt bör hänsyn tas till att en tidning som ökar sin periodicitet också kommer att öka sina reklam- och abonnemangsinträder.

Tabell 2: Förslag till nivå på driftsstödet från år 2007 för lågfrekventa dagstidningar (tusental kronor)

Upplaga	Endagstidningar	Tvådagartidningar
1 500	1 679	2 015
2 000	2 239	2 686
3 000	2 910	3 492
5 000	3 582	4 298
7 000	4 141	4 969
8 000	4 701	5 641
9 000	5 260	6 313

Ökat driftsstöd för lågfrekventa dagstidningar vid större upplagor

Det är önskvärt att reglerna för driftsstödet ger tydliga ekonomiska incitament för lågfrekventa dagstidningar att öka periodicitet och upplaga. Regeringen föreslår därför att det införs en gemensam bidragstrappa för samtliga lågfrekventa dagstidningar.

För lågfrekventa dagstidningar med riksspridning finns det i dag en trappa som innebär att driftsstödet ökar vid upplagor på 7 000, 8 000, 9 000 och 10 000 exemplar. Denna trappa tas som utgångspunkt för ett förslag till en gemensam trappa för samtliga lågfrekventa dagstidningar. Samtidigt föreslås ytterligare och förändrade upplagenivåer, vilket innebär att driftsstödet för lågfrekventa dagstidningar höjs successivt vid abonnerade upplagor på minst 2 000, 3 000, 5 000, 7 000, 8 000 och 9 000 exemplar. Upplagenivån 10 000 exemplar tas bort, vilket innebär att en lågfrekvent dagstidning berättigar till högsta driftsstöd vid upplagor på minst 9 000 exemplar.

För en endagstidning med en abonnerad upplaga på minst 2 000 exemplar höjs driftsstödet med en tredjedel av det belopp en endagstidning med en abonnerad upplaga på minst 1 500 exemplar berättigar till, dvs. 1 679 000 kronor. Vid var och en av de två nästföljande upplagenivåerna, 3 000 respektive 5 000 exemplar, höjs stödet med 40 procent av 1 679 000 kronor. Vid var och en av de tre nästföljande upplagenivåerna, 7 000, 8 000 respektive 9 000 exemplar, höjs driftsstödet med en tredjedel av 1 679 000 kronor.

För tvådagartidningar höjs driftsstödet på samma sätt som för endagstidningar. Vid varje given upplagenivå är stödet för en tvådagartidning 20 procent högre än stödet för en endagstidning (se tabell 2).

För hög- och medelfrekventa dagstidningar beräknas driftsstödet enligt 2 kap. 2 § presstödsförordningen med en metod som skiljer sig från den som gäller för lågfrekventa dagstidningar. Denna beräkningsmetod utgår från dagstidningarnas veckovolym, vilken uttryckt i tusental multipliceras med en bidragssats som efter en uppräkningsmetod med 10 procent är 235 000 kronor (avrundat till hela tusental) för hög- och medelfrekventa dagstidningar som inte är storstadstidningar.

Regeringen bedömer i likhet med kommittén att metoden för beräkning av driftsstödet för hög- och medelfrekventa dagstidningar i huvudsak fungerar bra och ser ingen anledning att ändra grunderna i systemet. Att driftsstödet höjs vid såväl ökad upplaga som ökad utgivningsfrekvens innebär extra drivkrafter för tidningsföretag med vilja att expandera.

Som vissa av remissinstanserna, bl.a. *Presstödsnämnden* och *TU*, påpekar, uppstår det dock negativa tröskeeffekter när en tidning går från låg- till medelfrekvent utgivning. Detta är särskilt tydligt för tredagarstidningar med upplagor på upp till 8 000 exemplar, vilka med det system som kommittén föreslår får högre driftsstöd om de sänker utgivningsfrekvensen till två dagar per vecka. Sådana negativa effekter kan motverka tidningsföretagens vilja att öka frekvensen. En viktig princip är att driftsstödet vid en given upplaga inte skall sänkas för den dagstidning som väljer att komma ut med fler nummer per vecka. Därför föreslår regeringen att i de fall där stödnivån för hög- och medelfrekventa dagstidningar vid en viss upplaga är lägre än stödnivån för tvådagarsstidningar med motsvarande upplaga skall stödnivån för tvådagarsstidningar gälla även för hög- och medelfrekventa dagstidningar.

5.5 Höjd täckningsgrad för lågfrekventa dagstidningar

Regeringens förslag: Högsta täckningsgrad för att en lågfrekvent dagstidning skall berättiga till allmänt driftsstöd skall vara 30 procent.

Kommitténs bedömning och förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Presstödsnämnden*, *Journalistförbundet*, *Tidningsutgivarna*, *Fådagarsstidningsgruppen*, *Ce-Samgruppen*, *Föreningen Centerpress* och *Pres(s)gruppen* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 2 kap. 3 § presstödsförordningen får lågfrekventa dagstidningar ha en hushållstäckning på högst 25 procent för att vara berättigade till allmänt driftsstöd. För hög- och medelfrekventa dagstidningar är gränsen 30 procent. Skillnaden mellan låg- respektive hög- och medelfrekventa dagstidningar när det gäller gränser för högsta hushållstäckning har motiverats av att de kritiska gränserna för lokal- och förortstidningar bedöms ligga lägre än för dagstidningar med större spridning. Faktorer som spelar in här är den lokala spridningen, karaktären av komplementtidning, andra annonspriser samt avsaknaden av reella alternativ för lokala annonsörer.

I dag möter de lågfrekventa dagstidningarna emellertid liksom övriga dagstidningsföretag en helt annan konkurrenssituation på reklam- och

publikmarknaden än vad som var fallet framför allt på 1970-talet. En genomgång av de driftsstödsberättigade lågfrekventa dagstidningarnas ekonomi visar att dessa i allmänhet har ett svårt ekonomiskt läge. Enligt de bedömningar som kommittén har inhämtat krävs det i dag att lågfrekventa dagstidningar har en hushållstäckning på mellan 40 och 50 procent för att kunna finansiera utgivningen enbart med abonnemangs- och reklamintäkter. Regeringen bedömer mot denna bakgrund att det numera inte finns något skäl att ha en lägre täckningstalsgräns för lågfrekventa dagstidningar än för hög- och medelfrekventa dagstidningar. Därför föreslår regeringen att en lågfrekvent dagstidning kan berättiga till allmänt driftsstöd om den har en täckningsgrad som inte överstiger 30 procent.

Genom att höja täckningstalsgränsen för de lågfrekventa dagstidningarna skapas ett utrymme för dessa tidningar att med bibehållet driftsstöd höja sin hushållstäckning. Därmed förbättras deras möjligheter att höja sina intäkter.

5.6 Avveckling och upphörande av driftsstöd i vissa fall

Regeringens förslag: Om en dagstidning uppnår högre täckningsgrad än 30 procent och därmed förlorar rätten till oreducerat driftsstöd skall stödet trappas ned över en längre tid och med en lägre andel varje år. En dagstidning som överskrider kravet på högsta hushållstäckning berättigar under det första året efter det att rätten till oreducerat driftsstöd upphörde till tre fjärdedelar av det stödbelopp som lämnades det senaste år som tidningen berättigade till oreducerat driftsstöd. Under de därpå följande två åren berättigar tidningen, om den inte åter ger rätt till oreducerat driftsstöd, till hälften respektive en fjärdedel av det stödbelopp som lämnades det senaste år som stödet var oreducerat.

En dagstidning skall inte längre ha rätt till driftsstöd om upplagan understiger 1 500 exemplar.

Kommitténs bedömning och förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Presstödsnämnden, Fådagartidningsgruppen, Ce-Samgruppen, Föreningen Centerpress och Pres(s)gruppen* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 2 kap. 15 § presstödsförordningen gäller att en dagstidning som tidigare gav rätt till oreducerat driftsstöd under det första året efter det att den rätten upphörde berättigar till två tredjedelar av det stödbelopp som lämnades det senaste år som tidningen berättigade till oreducerat driftsstöd. Under det därpå följande året berättigar tidningen, om den inte åter ger rätt till oreducerat driftsstöd, till en tredjedel av det stödbelopp som lämnades det senaste år som stödet var oreducerat. Av 2 kap. 15 § andra stycket presstödsförordningen framgår att motsvarande avtrappningsregel

skall tillämpas när en stödberättigad hög- eller medelfrekvent dagstidning övergår till att bli en lågfrekvent tidning.

Bestämmelsen om avveckling av driftsstöd är i dag tillämplig bl.a. när en dagstidning överskrider bestämmelsen om högsta hushållstäckning eller underskrider kravet att den skall ha en abonnerad upplaga på minst 2 000 exemplar.

Regeringen föreslår i avsnitt 5.3 att gränsen för storleken på den abonnerade upplaga en dagstidning måste uppnå för att berättiga till driftsstöd sänks från 2 000 till 1 500 exemplar. Jämfört med vad som gäller i dag innebär förslaget att tidningar vars upplaga sjunker under 2 000 exemplar till som lägst 1 500 exemplar även fortsättningsvis kommer att berättiga till driftsstöd. Regeringen föreslår därför att bestämmelsen om avveckling av driftsstöd inte längre bör omfatta tidningar som inte uppnår en abonnerad upplaga på minst 1 500 exemplar.

Bestämmelsen om avveckling av driftsstöd bör därför enbart ta sikte på att underlätta för dagstidningar att uppnå en så hög hushållstäckning att de kan klara en fortsatt tidningsutgivning genom abonnemangs- och reklamintäkter och utan finansiering i form av driftsstöd. Det enda syftet med bestämmelsen blir därmed att under en begränsad tidsperiod minska tröskeeffekterna av uteblivet stöd när en tidning uppnår en högre hushållstäckning än vad som föreskrivs som högsta gräns i presstödsförordningen. I avsnitt 5.5 föreslår regeringen att gränsen för högsta hushållstäckning för lågfrekventa dagstidningar skall höjas till samma nivå som gäller för hög- och medelfrekventa dagstidningar.

Det första året efter det att rätten till oreducerat driftsstöd upphörde bör en dagstidning berättiga till tre fjärdedelar av det stödbelopp som lämnades året innan. Under de därpå följande två åren berättigar tidningen, såvida den inte åter ger rätt till oreducerat driftsstöd, till hälften respektive en fjärdedel av det stödbelopp som lämnades det senaste år som stödet var oreducerat.

Förslaget i avsnitt 5.4 om ökat driftsstöd vid större upplagor och ökad utgivningsfrekvens innebär att det inte längre finns något behov av en avtrappningsregel när en stödberättigad hög- eller medelfrekvent tidning övergår till att bli en lågfrekvent tidning.

Driftsstöd till lågfrekventa dagstidningar med en abonnerad upplaga som understiger 1 500 exemplar

I dag kan en nyetablerad lågfrekvent dagstidning redan första året berättiga till driftsstöd med drygt två miljoner kronor trots att tidningen uppfyllt presstödsförordningens grundkrav på en abonnerad upplaga på 2 000 exemplar endast under årets sex första månader. Under de två påföljande åren är det därefter möjligt att tidningen, med stöd av 2 kap. 6 a § första stycket presstödsförordningen, berättigar till totalt drygt fyra miljoner kronor i driftsstöd, förutsatt att tidningens abonnerade upplaga under denna tid inte understiger 1 500 exemplar. Slutligen kan tidningen för de därpå följande två åren med stöd av bestämmelsen om avveckling av driftsstöd (2 kap. 15 § presstödsförordningen) berättiga till totalt cirka två miljoner kronor i driftsstöd, oavsett med hur många exemplar upplagan understiger förordningens grundkrav på 2 000 abonnerade exemplar.

Regeringen konstaterar att en avvägning måste göras mellan intresset av att regelverket å ena sidan skapar rimliga förutsättningar för nyetableringar och kontinuerliga tidningsutgivningar och å andra sidan i möjligaste mån förhindrar att presstöd lämnas till tidningsföretag som etablerar dagstidningar i mera spekulativt syfte.

Med hänsyn härtill och till att regeringen bedömer att det inte finns skäl att stödja tidningar som har en mindre upplaga än 1 500 exemplar upphävs rätten att få driftsstöd när den abonnerade upplagan understiger gränsen för att berättiga till driftsstöd.

5.7 Utökade möjligheter för marknadsföringskampanjer

Regeringens förslag: En lågfrekvent dagstidning skall ha möjlighet att vid spridning i marknadsföringssyfte undanta ett nummer av dagstidningen från bestämmelsen som föreskriver att totalupplagan till övervägande del skall vara abonnerad. För en och samma tidningstitel får sådant undantag göras vid högst fem tillfällen per kalenderår i det område där dagstidningen har sin huvudsakliga andel abonnenter.

Kommitténs bedömning och förslag överensstämmer med regeringens förslag i den del som avser möjligheten för tidningsföretag att få göra undantag från bestämmelsen i 2 kap. 3 § presstödsförordningen. Kommittén föreslår även att Presstödsnämnden i sina föreskrifter bör meddela vilka uppgifter en ansökan om undantag skall innehålla.

Remissinstanserna: *Journalistförbundet*, *Föreningen Centerpress* och *Socialdemokratiska pressföreningen* tillstyrker förslaget.

Tidningsutgivarna tillstyrker i huvudsak förslaget men förmodar att det kan ha konkurrensmässiga effekter som noggrant måste följas av Presstödsnämnden. *Fådagartidningsgruppen* och *Ce-Samgruppen* tillstyrker i huvudsak förslaget men anser att systemet med dispenser skapar en osäkerhet i tidningarnas långsiktiga planering.

Presstödsnämnden anser att denna regel bör göras generell eftersom det är mycket svårt att genom föreskrifter reglera vad som skall ligga till grund för nämndens avgörande i varje enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag: Möjligheten att marknadsföra sig genom gratisutskick till hushållen inom spridningsområdet är för lågfrekventa dagstidningar en viktig åtgärd för att försöka att öka den abonnerade upplagan och därmed också reklam- och försäljningsintäkterna. Utrymmet för sådana kampanjer är emellertid begränsat både på grund av reglerna i presstödsförordningen och på grund av de lågfrekventa dagstidningarnas ekonomiska förhållanden.

Av 2 kap. 3 § presstödsförordningen och 13 § Presstödsnämndens föreskrifter (KRFS 1997:13) framgår att en lågfrekvent dagstidnings totalupplaga till 51 procent skall vara abonnerad. Tidningen kan därmed utan hinder genom riktade marknadsföringskampanjer varje vecka gratisdistribuera tidningsexemplar motsvarande ungefär den abonnerade upplagan. Sådana åtgärder är emellertid kostsamma och det är av större värde för tidningsföretagen att i stället kunna genomföra totalutskick till alla hushåll inom spridningsområdet.

Presstödsnämnden har i dag möjlighet att efter ansökan från ett tidningsföretag medge dispens från bestämmelsen att minst 51 procent av en lågfrekvent dagstidnings totalupplaga skall vara abonnerad. Enligt Presstödsnämndens praxis beviljas sådan dispens högst en gång per år och hushåll i tidningens spridningsområde. De exemplar som tidningsföretaget distribuerar med stöd av Presstödsnämndens beslut om dispens ingår inte i underlaget för beräkningar huruvida en lågfrekvent dagstidnings totalupplaga till övervägande del är abonnerad.

Flera tidningsföretag anser att förbättrade möjligheter till marknadsföringskampanjer är den enskilt viktigaste faktorn för att sänka etableringskostnaderna och utveckla tidningsutgivningen i gynnsam riktning. Det finns därför skäl som talar för att en lågfrekvent dagstidning bör få utökade dispensmöjligheter för totalutskick.

Kommittén föreslår att ansökningsförfarandet skall finnas kvar och att Presstödsnämnden skall få ansvaret för att meddela vilka uppgifter en ansökan om undantag skall innehålla samt vilka kriterier som nämnden skall beakta vid sin prövning. I sitt remissvar föreslår emellertid *Presstödsnämnden* att regeln om dispens för marknadsföringskampanjer skall vara generell eftersom det är svårt att i föreskrifter reglera vad som skall ligga till grund för nämndens avgörande. Mot bakgrund av detta föreslår regeringen att tidningsföretag som ger ut en lågfrekvent dagstidning skall ha möjlighet att vid spridning i marknadsföringssyfte undanta ett nummer av dagstidningen från bestämmelsen i 2 kap. 3 § presstödsförordningen som föreskriver att totalupplagan till övervägande del skall vara abonnerad. För en och samma tidningstitel bör sådant undantag få göras vid högst fem tillfällen per kalenderår i det område där dagstidningen har sin huvudsakliga andel abonnenter.

5.8 Driftsstöd i särskilt fall

Regeringens förslag: En dagstidning skall inte längre kunna berättiga till driftsstöd i särskilt fall.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Presstödsnämnden, Tidningsutgivarna, Fådagars-tidningsgruppen, Ce-Samgruppen* och *Pres(s)gruppen* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 2 kap. 9 § presstödsförordningen kan driftsstöd i särskilt fall lämnas för en tidning som inte i huvudsak distribueras i Sverige om tidningen uppfyller vissa i bestämmelsen angivna förutsättningar.

Bestämmelsen tillkom på förslag av Presstödsnämnden i slutet av 1970-talet. Syftet var att svenskar som kortare eller längre tid bor och arbetar utomlands skulle ges möjlighet att hålla sig underrättade om vad som sker i Sverige och därigenom få lättare att akklimatisera sig när de återvänder till hemlandet. Det finns numera större möjligheter för utlandssvenskar att hålla sig à jour med vad som sker i Sverige, bl.a. genom det tidningsmaterial som svenska tidningar publicerar på Internet och genom SVT:s utlandssändningar via satellit. Det framstår därför inte som angeläget att ha ett särskilt stöd för tidningar som riktar sig till

utlandssvenskar. Härtill kommer att konstruktionen av bestämmelsen avviker från principen om att regelverket skall vara automatiskt verkande. Det är dessutom i dag ingen dagstidning som är berättigad till driftsstöd enligt denna bestämmelse. Regeringen föreslår därför i likhet med kommittén att det inte längre skall finnas någon möjlighet att få driftsstöd i särskilt fall.

5.9 Begränsat driftsstöd

Regeringens förslag: Storleken på det begränsade driftsstödet skall motsvara det stöd en endagstidning med en abonnerad upplaga som underskrider 3 000 exemplar berättigar till.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Presstödsnämnden, Tidningsutgivarna* och *Pres(s)gruppen* tillstyrker förslaget. *Fådagartidningsgruppen* och *Ce-Samgruppen* anser att tidningar berättigade till begränsat driftsstöd som ökar periodicitet också ska få tillgodoräkna sig en höjning av presstödet.

Skälen för regeringens förslag: Begränsat driftsstöd kan enligt 2 kap. 7 § presstödsförordningen lämnas för en dagstidning vars utgivningsområde är Gotlands, Borgholms, Mörbylånga eller Laholms kommun, om tidningen uppfyller samtliga förutsättningar för allmänt driftsstöd utom den om högsta täckningsgrad. Vidare kan begränsat driftsstöd enligt 8 § lämnas för en dagstidning vars utgivningsområde är Haparanda, Kalix, Övertorneå eller Övertorneå kommun, om tidningen uppfyller samtliga förutsättningar för allmänt driftsstöd utom den om högsta täckningsgrad och om tidningen, trots att den till övervägande delen är på svenska, har ett redaktionellt innehåll som till minst 25 procent är skrivet på finska.

Av 2 kap. 10 § presstödsförordningen framgår att storleken på begränsat driftsstöd enligt 7 och 8 §§ bestäms av Presstödsnämnden efter vad som i det enskilda fallet är skäligt. Stödet får dock inte överstiga 2 035 000 kr.

Regeringen delar kommitténs bedömning att det begränsade driftsstödet i väsentlig mån bidrar till att ett fåtal tidningar i de berörda geografiska områdena kan upprätthålla en fortsatt drift och därmed bidra till mångfald inom opinionsbildning och nyhetsförmedling. Det rör sig typiskt sett om utgivningsområden med sådana geografiska eller befolkningsmässiga förhållanden att hushållstäckningen inte ger en rättvisande bild av de berörda tidningarnas faktiska konkurrenssituation.

Kommittén bedömer att tidningarna på Gotland inte skulle kunna upprätthålla en kontinuerlig drift om det begränsade driftsstödet upphörde. Samma förhållande gäller övriga dagstidningar som berörs av bestämmelsen. Regeringen föreslår i likhet med kommittén att bestämmelsen i 2 kap. 10 § presstödsförordningen, som anger nivån på det begränsade driftsstödet, görs automatiskt verkande. Storleken på det begränsade driftsstödet skall motsvara det stöd en endagstidning med en abonnerad upplaga som underskrider 3 000 exemplar berättigar till. Detta innebär att

5.10 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Ändringarna i reglerna om driftsstöd till dagstidningar skall börja gälla den 1 januari 2007.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har några synpunkter på tidpunkten för ikraftträdande avseende de föreslagna ändringarna.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av avsnitt 4 anser regeringen i likhet med kommittén att det är angeläget att driftsstödets nivåer justeras och därmed bättre återspeglar den kostnadsbild och det marknadsläge som nu råder inom dagstidningsbranschen. Regeringen bedömer att justeringarna i bidragsnivåer och övriga regeländringar bör genomföras samtidigt. De förändrade reglerna bör träda ikraft den 1 januari 2007. Regeringen avser att anmäla de förändringar som görs i presstödsförordningen till Europeiska kommissionen och ändringarna förutsätter ett godkännande från Kommissionen. Om Kommissionens behandling av ärendet innebär att tidpunkten för ikraftträdandet behöver ändras avser regeringen att återkomma till riksdagen. Det finns inte behov av någon övergångsbestämmelse.

6 Kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar

6.1 Ekonomiska konsekvenser

Regeringen bedömer att förslaget om en generell höjning av driftsstödets nivå för samtliga driftsstödsberättigade dagstidningar utom för storstadstidningarna leder till en kostnadsökning på 30–35 miljoner kronor per år. Den föreslagna sänkningen av stödet till storstadstidningarna leder till en kostnadsminskning på 8 miljoner kronor 2007, 16 miljoner kronor 2008 och 24 miljoner kronor 2009. Förslaget om höjt driftsstöd vid större upplaga och ökad utgivning leder till en kostnadsökning på 20–25 miljoner kronor per år. Övriga förslag, främst förslagen om sänkt gräns för abonnerad upplaga och höjd täckningsgrad, leder till kostnadsökningar på 5–10 miljoner kronor per år. Regeringen bedömer således att förslagen totalt leder till kostnadsökningar på 50–60 miljoner kronor 2007. I denna summa ingår också de kostnadsökningar som dynamiska effekter av förslagen kan ge, t.ex. när företag ökar utgivningsfrekvens och upplaga eller etablerar nya tidningar. Kostnadsökningarna belastar anslaget 27:2 Presstöd i utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

De förslag som lämnas i denna proposition bedöms inte få några jämställdhetspolitiska konsekvenser. Regeringen anser i likhet med kommittén att reglerna för presstödet bör vara automatiskt och generellt verkande. Det skall inte inom presstödsystemet finnas utrymme att styra tidningsföretagens interna angelägenheter, såsom personalsammansättning och redaktionellt innehåll.

En jämn fördelning av makt och inflytande mellan könen är i grunden en fråga om mänskliga rättigheter, demokrati och rättvisa och därför ett av delmålen för den statliga jämställdhetspolitiken. Kommittén konstaterar att kvinnor fortfarande är klart underrepresenterade på ledande befattningar inom tidningsföretagen. Eftersom dagstidningarna har en central roll i samhället anser regeringen att det är viktigt att dagstidningsbranschen arbetar för att skapa en ökad jämställdhet på ledande positioner. Regeringen har givit en särskild utredare i uppdrag att kartlägga och redovisa fördelningen av kvinnor och män på maktpositioner inom olika sektorer av samhället (dir. 2006:23). Medierna är en sektor som kommer att belysas i utredningen. Utredaren skall redovisa sitt arbete senast den 1 november 2006.

6.3 Övriga konsekvenser

Förekomsten av statliga direkta och indirekta stöd på dagspressmarknaden leder bl.a. till att utgivningen av flera tidningstitlar kan bibehållas på många utgivningsorter. Regeringen bedömer liksom kommittén att de förslag som presenterats också kan leda till nyetableringar av tidningar, inledningsvis lågfrekventa dagstidningar, men på sikt också tidningar med högre utgivningsfrekvens. Regeringen bedömer således att förslagen har en positiv effekt på sysselsättningen samt på små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga och villkor i övrigt i förhållande till större företag.

Utdrag ur sammanfattning av betänkandet *Mångfald och räckvidd* (SOU 2006:8) i för denna proposition relevanta delar

Kommitténs överväganden och förslag i huvudsak:

Kommittén anser att regelverket avseende driftsstöd skall ges en mera offensiv utformning. Målsättningen med kommitténs förslag om driftsstöd är att tidningsföretag skall stimuleras att i så hög utsträckning som möjligt öka sin dagstidnings upplaga och periodicitet. I linje härmed föreslår kommittén att mera defensivt utformade bestämmelser om driftsstöd mönstras ut.

/.../

Följande förslag kan särskilt lyftas fram:

- Driftsstödet räknas upp för samtliga tidningskategorier utom storstadstidningar.
- Det sammanlagda årliga allmänna driftsstöd en storstadstidning som högst kan berättiga till sänks med 4,5 mnkr. Sänkningen sker stegvis med 1,5 mnkr per år och inleds från och med år 2007.
- Dagstidningar som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort skall alljämt kunna berättiga till driftsstöd.
- En allmän förutsättning för att en dagstidning som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort skall berättiga till driftsstöd skall vara att dagstidningen har ett eget redaktionellt innehåll som utgör minst 60 procent av dess totala redaktionella innehåll.
- Gränsen för storleken på den abonnerade upplaga en dagstidning måste uppnå för att berättiga till driftsstöd sänks från 2 000 exemplar till 1 500 exemplar.
- Endast dagstidningar som överskrider högsta gräns för hushållstäckning skall kunna berättiga till avvecklingsstöd.
- En gemensam trappa för driftsstöd införs för samtliga lågfrekventa dagstidningar.
- Högsta hushållstäckningsgrad för att en lågfrekvent dagstidning skall berättiga till driftsstöd höjs till 30 procent.
- Lågfrekventa driftsstödsberättigade dagstidningar ges utökade möjligheter att marknadsföra sin egen tidning utan att förlora rätten till driftsstöd.
- Lågfrekventa dagstidningar som underskrider lägsta gräns för abonnerad upplaga skall inte ha rätt till fortsatt tidsbegränsat driftsstöd.

/.../

Kommittén har haft i uppdrag att göra en översyn av det statliga stödet till dagspressen och lämna förslag på hur det framtida statliga engagemanget på dagspressområdet skall vara utformat. I uppdraget har ingått att

- kartlägga och analysera utvecklingen på dagspressmarknaden samt därvid beakta betydelsen av de olika stödformerna på presstödsområdet,
- kartlägga och analysera de samarbeten och sammanslagningar som förekommer på dagstidningsområdet samt belysa presstödet betydelse vid sammanslagningar,
- kartlägga och analysera distributionssituationen för dagspressen,
- analysera förutsättningarna för etablering av nya dagstidningar,
- analysera behovet av presstöd till dagstidningar som riktar sig till invandrare och nationella minoriteter, samt
- analysera möjligheterna för elektroniskt distribuerade dagstidningar att få presstöd.

Kommittén har vidare haft i uppdrag att föreslå åtgärder som innebär att det statliga presstödet även i fortsättningen bidrar till mångfald vad gäller innehåll och ägande samt till bred spridning av dagstidningar i såväl storstadsområdena som andra delar av landet.

Allmänna utgångspunkter för arbetet

Utgångspunkten för kommitténs arbete har varit att vårt statskick med representativ demokrati skall fördjupas och förstärkas. Enligt kommitténs bedömning är det för funktionen av vårt statskick inte tillräckligt att medborgarna tillförsäkras grundläggande demokratiska rättigheter såsom yttrande-, informations- och tryckfrihet. En vital och för statskicket nödvändig opinionsbildning förutsätter att medborgarna har tillgång till och aktivt tar del av fora som fullgör följande tre uppgifter: 1) informationsuppgiften; uppgiften att förse medborgarna med sådan information att de fritt och självständigt kan ta ställning i samhällsfrågor, 2) granskningsuppgiften; uppgiften att verka som självständiga aktörer och att granska att den offentliga makten utövas under lagarna, samt 3) forumuppgiften; uppgiften att låta olika åsikter och kulturyttringar komma till tals. Utifrån detta perspektiv spelar massmedierna en central roll i vårt demokratiska system. Staten bör verka för att förhållandena på massmediemarknaden är sådana att medborgarna kan ges tillgång till en mångfald massmedier som fullgör de tre nämnda uppgifterna.

Kommitténs bedömning är att dagstidningarna alltjämt fyller en mycket viktig funktion för medborgarnas möjligheter att hålla sig informerade om och delta i frågor av betydelse för samhällslivet samt att det inte finns någon anledning att tro att dagspressens betydelse härvidlag kommer att minska under överblickbar framtid. Den abonnerade dagspressen är och kommer att vara en huvudkälla för medborgare att infor-

mera sig om och delta i en för statskicket betydelsefull och vital opinionsbildning.

På senare tid har det tillkommit ett antal nya medier och andra aktörer som konkurrerar med dagstidningsföretagen om reklam- och publikintäkter. Den nya konkurrenssituationen bedöms ha drivit på den omfattande rationalisering som skett inom dagstidningsföretagen och den strukturomvandling som ägt rum inom dagspressbranschen. Vidare har den tekniska utvecklingen med elektronisk distribution via bl.a. Internet bidragit till att det inte längre finns några egentliga hinder för medborgare att komma till tals och göra information tillgänglig för ett större antal människor. Samtidigt har massmediemarknaden fragmentiserats och rörligheten bland medborgare mellan olika medier och kanaler är större än den tidigare varit. I en alltmer fragmentiserad massmedievärld bedömer kommittén att behovet av massmedier som når en hög räckvidd bland befolkningen är minst lika uttalat som tidigare.

De grundläggande marknadsvillkoren för tidningsutgivning har inte förändrats. En tidning med lägre hushållstäckning genererar lägre reklam- och abonnemangsinträder. Utan stödåtgärder är marknadsvillkoren sådana att det sannolikt uppstår naturliga monopol inom begränsade utgivningsområden.

Med utgångspunkt från täckningsgradsteorin anser kommittén att staten genom direkta stödåtgärder allttjämt bör underlätta en yttre och en inre mångfald på dagspressmarknaden. Dagspressbranschen bör även framgent åtnjuta indirekt stöd i form av reducerad mervärdesskatt.

Enligt kommitténs mening bör merparten av de resurser som kan avsättas för direkta stöd fördelas till dagstidningar med regional eller nationell täckning. Dessa tidningar har stora upplagor och bra förutsättningar för att i praktiken genomföra de uppgifter som motiverar det statliga engagemanget på dagspressmarknaden. Inte minst stödet till storstadstidningarna spelar en viktig roll för mångfald och opinionsbildning.

Även lågfrekventa dagstidningar är enligt kommittén en viktig grupp tidningar, som på ett förtjänstfullt sätt kan skapa dynamik i dagstidningsbranschen. Etableringskostnaderna för lågfrekventa dagstidningar är betydligt lägre än etableringskostnaderna för tidningar med högre periodicitet, och fådagartidningar kan fungera som en bas för att etablera hög- och medelfrekventa dagstidningar. Det finns enligt kommittén flera skäl som talar för att etablering och kontinuerlig drift av dagstidningar inom denna tidningskategori bör främjas.

/.../

Driftsstöd

Driftsstöd i förhållande till samverkande och sammanslagna tidningsföretag

Enligt kommitténs bedömning har det inte framkommit något avgörande skäl som talar för att en dagstidning inte skall kunna berättiga till allmänt driftsstöd enbart av den anledningen att dagstidningen ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidnings-

utgivning på samma utgivningsort. En allmän förutsättning för att en dagstidning som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort skall berättiga till driftsstöd bör enligt kommitténs mening vara att dagstidningen har ett eget redaktionellt innehåll som utgör minst 60 procent av dess totala redaktionella innehåll.

Driftsstödets nivå

Enligt kommitténs bedömning har samtliga tidningskategorier behov av uppräknat driftsstöd. På grund av de begränsade resurser som kommittén bedömt kan avsättas för driftsstöd har emellertid en viss prioritering mellan tidningskategorierna varit nödvändig.

Vid en sammanvägd bedömning föreslår kommittén följande förändringar av nivåerna på driftsstödet.

- För fådagartidningar bör driftsstödet höjas med tio procent.
- För hög- och medelfrekventa dagstidningar som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort och som inte är storstadstidningar bör driftsstödet höjas med fyra procent. För övriga hög- och medelfrekventa dagstidningar som inte är storstadstidningar bör driftsstödet höjas med tolv procent.
- Det sammanlagda årliga allmänna driftsstöd en storstadstidning som högst kan berättiga till enligt 2 kap. 2 § presstödsförordningen (1990:524) bör sänkas med 4,5 mnkr. Sänkningen bör ske stegvis med 1,5 mnkr per år och inledas från och med år 2007.

Sänkt gräns för abonnerad upplaga

Den nuvarande gränsen för den abonnerade upplaga en tidning måste uppnå för att berättiga till driftsstöd, 2 000 exemplar, utgör enligt kommittén ett onödigt högt etableringshinder. Det gäller inte minst för tidningar som vänder sig till språkliga minoriteter i Sverige och för tidningar vars upplaga helt distribueras elektroniskt. Mot bakgrund härav föreslår kommittén att gränsen för storleken på den abonnerade upplaga en dagstidning måste uppnå för att berättiga till driftsstöd sänks till 1 500 exemplar.

Begränsning av tillämpningsområdet för avvecklingsstöd

Enligt det nuvarande regelverket för driftsstöd gäller att en tidning berättigar till avvecklingsstöd bl.a. om tidningens upplaga sjunker under lägsta föreskrivna gräns för abonnerad upplaga. På grund av att kommittén anser att driftsstödet bör ges en mera offensiv inriktning föreslår kommittén att tillämpningsområdet för avvecklingsstödet begränsas och att det i fortsättningen endast ges till dagstidningar som överskrider föreskrivna gräns för högsta hushållstäckning. Det enda syftet med avveck-

lingsstödet blir därmed att underlätta för tidningar att uppnå en så pass hög hushållstäckning att tidningen blir oberoende av driftsstöd.

Kommitténs förslag i denna del innebär följande. En dagstidning som tidigare gav rätt till oreducerat driftsstöd men som inte längre gör det på grund av att den inte uppfyller kravet på högsta hushållstäckning berättigar under det första året efter det att sådan rätt upphörde till tre fjärdedelar av det stödbelopp som lämnades det senaste år som den berättigade till oreducerat driftsstöd. Under de därpå följande två åren berättigar tidningen, såvida den inte åter ger rätt till oreducerat driftsstöd, till hälften respektive en fjärdedel av det stödbelopp som lämnades det senaste år som stödet var oreducerat.

Stöd till lågfrekventa dagstidningar

Vid en kartläggning av de driftsstödsberättigade lågfrekventa dagstidningarna kan det konstateras att flertalet av tidningarna har mindre upplagor och att endast en av tidningarna utkommer två gånger per vecka. Förhållandet hänger enligt kommitténs bedömning samman bl.a. med att de driftsstödsberättigade lågfrekventa dagstidningarna inte berättigar till högre driftsstöd vid större upplagor eller ökad periodicitet samtidigt som tidningarna inte fullt ut kan kompensera de ökade kostnaderna för större upplagor och högre utgivningsfrekvens med abonnent- och reklamintäkter av motsvarande storlek.

För att stimulera lågfrekventa dagstidningar att öka sin upplaga och sin periodicitet anser kommittén att det bör inrättas en bidragstrappa för lågfrekventa dagstidningar utan riksspridning samt att tvådagartidningar skall berättiga till högre stöd än endagstidningar. Enligt kommitténs bedömning finns det därmed inte längre skäl att göra åtskillnad mellan lågfrekventa dagstidningar med eller utan riksspridning. De förslag kommittén lämnar i denna del innebär följande.

- För en endagstidning med en abonnerad upplaga överstigande 1 500 exemplar bör det årliga driftsstödet uppgå till 75 procent av det årliga stöd som lämnas till en lågfrekvent dagstidning enligt nuvarande 2 kap. 6 § presstödsförordningen (1990:524). För en tvådagartidning med en upplaga överstigande 1 500 exemplar bör det årliga driftsstödet uppgå till ett belopp som motsvarar 120 procent av det driftsstöd som bör lämnas till en endagstidning.
- Driftsstödet för lågfrekventa dagstidningar bör höjas successivt vid abonnerade upplagor överstigande 2 000, 3 000, 5 000, 7 000, 8 000 och 9 000 exemplar. För en endagstidning med en abonnerad upplaga överstigande 2 000 exemplar bör driftsstödet höjas med en tredjedel av det belopp en endagstidning med en upplaga understigande 2 000 exemplar berättigar till. Vid var och en av de två nästföljande upplagenivåerna, 3 000 respektive 5 000 exemplar, bör stödet höjas med 40 procent av det belopp en endagstidning med en abonnerad upplaga understigande 2 000 exemplar berättigar till. Vid var och en av de tre nästföljande upplagenivåerna, 7 000, 8 000 respektive 9 000 exemplar, bör driftsstödet höjas med en tredjedel av det driftsstöd som en endagstidning med en upplaga understigande 2 000 exemplar berättigar till.

tigar till. För tvådagarsstidningar bör driftsstödet höjas enligt samma modell som för endagarsstidningar. Vid varje given upplagenivå bör stödet för en tvådagarsstidning vara 20 procent högre än stödet för en endagarsstidning.

Prop. 2005/06:201
Bilaga 1

Höjd gräns för hushållstäckning för lågfrekventa dagstidningar

Enligt kommitténs bedömning finns det inte längre något skäl till att gränsen för högsta hushållstäckning för att en dagstidning skall kunna berättiga till driftsstöd är lägre för lågfrekventa dagstidningar än för hög- och medelfrekventa dagstidningar. Kommittén föreslår därför att högsta täckningsgrad för att en lågfrekvent dagstidning skall kunna berättiga till allmänt driftsstöd bestäms till 30 procent.

Utökade möjligheter till marknadsföringskampanjer för lågfrekventa dagstidningar

En av de enskilt viktigaste faktorerna för att en lågfrekvent dagstidning skall kunna etableras och växa är att tidningen har goda möjligheter att använda sin egen tidning i marknadsföringssyfte. Enligt nuvarande praxis beviljar Presstödsnämnden regelmässigt dispens en gång per år och tidningstitel för att en driftsstödsberättigad lågfrekvent dagstidning skall kunna göra ett s.k. totalutskick och samtidigt bibehålla rätten till driftsstöd. Kommittén bedömer att det finns utrymme att något utvidga utrymmet för dispens utan risk för att presstödet kommer att användas på ett sätt som strider mot de presspolitiska intentionerna. Kommittén föreslår i denna del följande. I presstödsförordningen (1990:524) bör det föreskrivas att Presstödsnämnden på ansökan från ett tidningsföretag som ger ut en lågfrekvent dagstidning skall bevilja företaget att undanta ett nummer av dagstidningen från bestämmelsen i 2 kap. 3 § presstödsförordningen (1990:524) i den del som föreskriver att en lågfrekvent dagstidnings totalupplaga skall till övervägande del vara abonnerad om utgivningen av numret är ett väsentligt led för att etablera eller utveckla en abonnerad lågfrekvent dagstidning. För en och samma tidningstitel får sådant undantag beviljas högst fem gånger under ett och samma kalenderår.

Rätten till tidsbegränsat driftsstöd vid sjunkande upplagor avskaffas

I linje med kommitténs förslag ligger att driftsstödet bör stimulera dags-tidningsföretag att öka sina tidningars upplaga och periodicitet. Enligt kommitténs mening bör driftsstöd inte lämnas till dagstidningar som inte förmår uppfylla huvudreglerna i presstödsförordningen om driftsstöd. Mot bakgrund härav föreslår kommittén att en lågfrekvent dagstidning inte bör ha rätt till driftsstöd enligt en bestämmelse motsvarande 2 kap. 6 a § presstödsförordningen (1990:524).

Driftsstöd i särskilt fall avskaffas

Möjligheten för dagstidningar att erhålla driftsstöd i särskilt fall tillkom vid en tidpunkt då det fanns begränsade möjligheter för svenska medborgare utomlands att informera sig om skeenden i Sverige. Kommittén bedömer att det numera inte finns sådana begränsningar som motiverar ett driftsstöd i särskilt fall. I praktiken har bestämmelsen om driftsstöd i särskilt fall heller inte fyllt något syfte på senare tid. Kommittén föreslår därför att möjligheten för en dagstidning att berättiga till driftsstöd i särskilt fall jämlikt 2 kap. 9 § presstödsförordningen (1990:524) upphävs.

Bestämmelsen om begränsat driftsstöd görs automatiskt verkande

Kommittén anser att bestämmelserna om begränsat driftsstöd som återfinns i 2 kap. 7 och 8 §§ presstödsförordningen (1990:524) bör bibehållas oförändrade. Enligt kommitténs mening bör dock bestämmelsen i 2 kap. 10 § om storleken på det begränsade driftsstödet göras automatiskt verkande. Storleken på det begränsade driftsstödet bör därvid motsvara det stöd en endagstidning med en abonnerade upplaga på högst 3 000 exemplar berättigar till.

/.../

Kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar

Värdet av fortsatta direkta och indirekta stöd

Vid en sammanvägd bedömning anser kommittén att fördelarna med de direkta och indirekta stödåtgärderna klart överväger de nackdelar som kan uppstå till följd av stödåtgärderna. En väl fungerande representativ demokrati förutsätter en mångfald av redaktionellt självständiga massmedier som kan informera, granska och tillhandahålla utrymme för en vital opinionsbildning. Utan direkta och indirekta statliga stödåtgärder på dagstidningsmarknaden finns det en påtaglig risk för att antalet tidningstitlar skulle minska avsevärt. Kommittén delar därvid Pressutredningen -94:s bedömning att ett ekonomiskt stöd till dagstidningsföretagen är ett oundgängligt medel för att värna om mångfald och fri åsiktsbildning.

Ekonomiska konsekvenser

Sett utifrån de dagstidningar som gavs ut år 2005 bedömer kommittén att förslaget om en generell höjning av driftsstödet för samtliga driftsstödsberättigade dagstidningar utom för storstadstidningarna leder till kostnadsökningar på 23 mnkr per år. Vidare bedöms kommitténs förslag om ny driftsstödstrappa för lågfrekventa dagstidningar, både riksspridda och icke riksspridda, leda till kostnadsökningar på 10–15 mnkr per år. Kostnaderna för förslaget om ett särskilt distributionsstöd beräknas uppgå till högst tio mnkr per år. Tillsammans med kommitténs övriga förslag, bl.a. förslaget om sänkt gräns för abonnerad upplaga från 2 000 exemplar till

1 500 exemplar och förslagen som underlättar utgivningen av dagstidningar som inte i huvudsak är skrivna på svenska, uppskattas merkostnaderna till femtio mnkr per år under överblickbar framtid. Slutligen innebär kommitténs förslag om tillfälligt distributionsstöd tillkommande kostnader på fem mnkr per år under åren 2008–2010 vid fullt utnyttjande av stödet.

I fråga om finansiering av kommitténs förslag konstaterar kommittén att statens kostnader för driftsstödet minskade år 2001. Enligt kommitténs uppfattning bör det utrymme som frigjordes år 2001 genom att kostnaderna för driftsstöd detta år minskade användas för att finansiera kommitténs förslag. Vidare har kommittén föreslagit att det sammanlagda årliga allmänna driftsstöd en storstadstidning som högst kan berättiga till sänks med 4,5 mnkr. Sänkningen föreslås ske stegvis med 1,5 mnkr per år och inledas från och med år 2007. Även den kostnadsbesparing för staten som sistnämnda förslag innebär (9 mnkr per år från och med år 2009 sett utifrån situationen på dagspressmarknaden år 2005) bidrar till att täcka de ökade kostnader som kommitténs förslag kan komma att leda till om något år men som i dag är svåra att förutse.

Jämställdhetspolitiska konsekvenser

Utredningar visar att kvinnor och män läser dagstidningar i ungefär samma utsträckning. Enligt kommitténs bedömning är presspolitiska åtgärder som leder till att dagstidningsläsningen i Sverige främjas därför neutrala ur ett jämställdhetsperspektiv. En annan fråga är att kvinnor generellt sett är klart underrepresenterade på ledande befattningar inom tidningsföretagen.

Kommitténs slutsats är att det inom ramen för presstödsystemet inte är lämpligt att utforma regler som direkt påverkar könsfördelningen inom tidningsföretagen. Beslut som leder till en jämnare könsfördelning inom tidningsföretagen måste därför fattas av tidningsföretagen själva. En åtgärd som kan underlätta tidningsföretagens arbete i detta avseende är tydliggörande och spridande av information om den könsfördelning som råder inom tidningsföretagen. Tidningsföretagens egen branschorganisation torde ha resurser att iordningställa och belysa sådant material. Vidare skulle Presstödsnämnden eller annan lämplig myndighet kunna ges i uppdrag att årligen redovisa en sammanställning av den könsmässiga fördelningen bland ledande befattningshavare hos samtliga de företag som ger ut dagstidningar. Redovisningen bör omfatta styrelser, verkställande direktörer och ansvariga utgivare.

Övriga konsekvenser

Förekomsten av statliga direkta och indirekta stöd på dagspressmarknaden leder bl.a. till att utgivningen av flera tidningstitlar kan bibehållas på många utgivningsorter. Kommittén bedömer att de förslag som presenterats också kan leda till nyetableringar av tidningar, inledningsvis lågfrekventa dagstidningar, men på sikt också tidningar med högre utgivningsfrekvens. Kommittén bedömer således att förslagen har en positiv effekt på sysselsättningen samt på små företags arbets-

förutsättningar och konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i förhållande till större företags.

Prop. 2005/06:201
Bilaga 1

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2005/06:201
Bilaga 2

Följande remissinstanser har yttrat sig över kapitel 3 i betänkandet *Mångfald och räckvidd* (SOU 2006:8).

Integrationsverket, Ekonomistyrningsverket, Statskontoret, Stockholms universitet, Mittuniversitetet, Presstödsnämnden, Konkurrensverket, Glesbygdsverket, Landsorganisationen i Sverige, Grafiska fackförbundet, Svenska Journalistförbundet, Tidningsutgivarna, Ce-Samgruppen, Fådagartidningsgruppen, Föreningen Centerpress, Pres(s)gruppen, Sveriges Annonsörer (tidigare Annonsörföreningen), Sveriges Reklamförbund och Folkbildningsrådet.

Justitiekanslern, Högskolan i Kalmar, Sveriges Akademikers Centralorganisation och Sveriges kommuner och landsting har i sina remissvar angett att de avstår från att yttra sig över kapitel 3 i betänkandet.

Därutöver har skrivelser inkommit från Bonnier AB, Grafiska Företagens Förbund, Socialdemokratiska pressföreningen och Sydöstran AB.

Driftsstöd per tidning

Prop. 2005/06:201
Bilaga 3

Tidningar som beviljats driftsstöd 2000–2006 (tkr)¹

Tidning	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Aktuellt i Politiken	3 494	3 633	3 171	3 171	3 171	2 762	2 762
Arbetsbladet	13 287	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328
Arbetaren	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Arbetet NY TID	28 298						
Arbetet Skåne	56 699						
Blekinge-Posten	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Borlänge Tidning	6 061	3 394					
Broderskap	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Bulletin Bas Blekinge						2 035	2 035
Dagbladet Nya Samhället	11 263	13 358	14 766	15 328	15 328	15 328	15 066
Dagen	13 287	14 792	14 873	15 328	15 328	15 328	15 328
Dagens ETC						2 035	2 035
Dalabygden	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Dala-Demokraten	13 287	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328
D-D, Borlänge	5 836	3 268					
Eesti Päevaleht	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Falu/Borlänge Allehanda	1 764	2 035					
Finanstidningen	6 890	3 858					
Finnveden Fredag	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Finnveden Västbo	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Folkbladet Östergötland	11 059	12 138	12 005	11 278	11 620	11 256	11 064
Folkbladet Jönköping	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	1 357	2 035
Folket	9 723	10 939	10 465	10 721	10 593	9 823	9 930
Gotlands Allehanda	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Gotlands Tidningar	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Gästriklands Tidning	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Göteborgs Fria Tidning						1 526	2 035
Haparandabladet	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Helsingen	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Hemmets Vän	3 494	4 030	4 030	4 030	4 030	4 030	4 030
Internationalen	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Kalmar Läns Tidning	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Karlskoga-Kuriren	11 282	12 823	11 535	7 148	6 891	6 655	6 356
Karlstads-Tidningen	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Kristdemokraten	2 394	2 762	2 035	2 762	2 762	2 035	2 035
Kungsbacka Tidning	563	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Kungsbacka Posten						2 727	2 975
Laholms Tidning	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Liberacion	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Ludvika Allehanda	1 764	2 035					
Lysekilsposten	2 691	2 933	2 696	2 996	3 082	3 231	3 082
Läns-Posten	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Länstidningen Östergötland	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
M-L Proletären	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Miljömagasinet	1 764	2 035	1 357	678	2 035	2 035	2 035

¹ Observera att det är möjligt för tidningar som inte haft driftsstöd att söka stöd under 2006 varför totalsumman för 2006 kan ändras något. *Källa:* Presstödsnämnden.

<i>Tidning</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>
Mölnads-Posten	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 357
Nord-Sverige	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Norrskensflamman	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
NU	2 394	1 357	2 762	2 762	2 762	2 762	2 762
Nyheterna	6 402	7 214	7 447	7 811	7 768	7 832	7 832
Nyhetstidningen Sesam	3 494	4 030	3 633	2 035	2 762	2 035	2 035
Offensiv	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Ruotsin Suomalainen	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 762
Sjuhäradsbygdens Tidning	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 357
Sesams Fria						509	
Skaraborgsbygden	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Skånska Dagbladet	52 472	59 728	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408
Skärgården	294	1 817	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Skärgårdsnytt				1 696	2 035		
Smålandsbygdens Tidning	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Stenungsunds-Posten	1 596	1 777	1 776	1 776	1 184	1 862	1 969
Stockholms Fria Tidning			2 035	2 035	2 035	1 357	678
Stockholms Tidningen	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Svenska Dagbladet	56 699	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408
Sverige-Nytt	1 764		1 317	588			
Sydöstran	13 287	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328
Sörmlandsbygden	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Tempus	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Tranås-Posten	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Uddevalla-Posten	1 764	2 035	1 357	678		2 035	2 035
Upplands Nyheter	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Viikkoviesti/Ruotsin Sanomat	1 764	2 035	2 035	2 035	1 357	1 184	
Världen idag		509	2 035	2 035	2 035	5 457	5 393
Värmlands Folkblad	13 287	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328
Värmlands-Bygden	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Västerbottens Folkblad	13 287	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328
Västerbottningen	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Västerbygden	1 764	2 035	2 035	2 035	1 357	2 035	2 035
Västmanlands Folkblad	1 764	2 035	1 357				
Västmanlands Nyheter	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Växjöbladet/Kronobergaren	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Ölandsbladet	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Örebro-Kuriren				3 766	3 338	1 854	
Östhammars Nyheter	1 764	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
Östra Småland	12 303	13 978	14 295	15 322	15 237	15 328	15 066
Summa	461 795	419 385	411 214	406 622	407 601	417 304	412 870

Prop. 2005/06:201
Bilaga 3

Ord och uttryck på presstödsområdet

Prop. 2005/06:201
Bilaga 4

Presstödsförordningen (1990:524) innehåller bestämmelser om statligt stöd till företag som ger ut dagstidningar. I förordningen finns följande förklaringar till ord och uttryck som används på presstödsområdet. Observera att definitionen av begreppet dagstidning i förordningen anger att dagstidningens egna redaktionella innehåll skall utgöra 51 procent av dess totala redaktionella innehåll. I denna proposition föreslås att gränsen i stället höjs till 60 procent.

<i>Uttryck</i>	<i>Betydelse</i>
Dagstidning	En allmän nyhetstidning eller publikation av dagspresskaraktär med reguljär nyhetsförmedling eller allmänpolitisk opinionsbildning. Den skall normalt komma ut med minst ett nummer per vecka och ha ett innehåll som i huvudsak är skrivet på svenska samt i huvudsak distribueras inom landet. Den skall vidare komma ut under ett eget namn och dess egna redaktionella innehåll skall utgöra minst 51 procent av dess totala redaktionella innehåll. Med dagstidning avses inte en tidning som normalt kommer ut med ett eller två nummer per vecka och vars redaktionella innehåll till övervägande del är inriktat på avgränsade intresseområden eller delar av samhället såsom näringsliv och affärsverksamhet, konsumentpolitik, miljöfrågor, idrott, friluftsliv eller frågor med anknytning till kyrkoliv och religion.
Hörfrekvent dagstidning	En dagstidning som normalt utkommer med sex eller sju nummer per vecka.
Medelfrekvent dagstidning	En dagstidning som normalt utkommer med tre till fem nummer per vecka.
Lårfrekvent dagstidning	En dagstidning som normalt utkommer med ett eller två nummer per vecka.
Utgivningsort	Den kommun där tidningens huvudredaktion är belägen.
Storstadstidning	En dagstidning som har Stockholm, Göteborg eller Malmö som utgivningsort och som under det senaste kalenderåret före det år som stödet avser hade ett redaktionellt innehåll som omfattade minst 30 000 spaltmeter.
Blockregion	Geografiskt område som framgår av bilaga till presstödsförordningen (1990:524).
Riksspridning	Att huvuddelen av upplagan avsätts i minst hälften av blockregionerna utanför utgivningsregionen och i olika delar av landet.
Upplaga	En tidnings medelnettoupplaga.

<i>Uttryck</i>	<i>Betydelse</i>
Totalupplaga	En tidnings totala distribuerade upplaga med avdrag för lösnummerreturer och fasta arbets-exemplar.
Veckovolym	Tidningens upplaga multiplicerad med det antal nummer som normalt ges ut per vecka.
Annonsandel	Andelen betalt utrymme av hela tidnings-utrymmet under ett kalenderår.
Andel egna annonser	Andelen utrymme av hela tidningsutrymmet under ett år som används för direkt mark-nadsföring av den egna tidningsutgivande verksamheten.
Redaktionellt innehåll	Hela tidningsinnehållet, mätt i spaltmeter, under ett kalenderår med undantag av annons-andelen och andelen egna annonser.
Täckningsgrad	En tidnings genomsnittliga procentuella spridning bland hushållen på utgivningsorten under de tre senaste kalenderåren. Presstöds-nämnden får bestämma att en tidnings täck-ningsgrad skall beräknas för en del av utgiv-ningsorten eller för ett annat område än utgivningsorten, om det med hänsyn till verk-samhetens inriktning är uppenbart att utgiv-ningsorten inte är tidningens egentliga sprid-ningsområde. Uppstår ett decimaltal när täck-ningsgraden beräknas, skall detta avrundas till närmaste hela tal.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 april 2006

Närvarande: Statsministern Persson, statsråden Ringholm, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Y. Johansson, Sommestad, Karlsson, Nykvist, Andnor, Nuder, M. Johansson, Hallengren, Björklund, Jämtin, Österberg, Orback, Baylan, Eliasson.

Föredragande: Leif Pagrotsky

Regeringen beslutar proposition 2005/06:201

Morgondagens nyheter – nya villkor för driftstödet till dagstidningar